

# KOMPLEKSOWE ZABEZPIECZANIE OBIEKTÓW

Andrzej TOMCZAK

*Pojęcie „bezpieczeństwo” jest często opisywane jako stan braku zagrożenia, obawy czy powodów do strachu. Bezpieczeństwo fizyczne (ang. physical security)<sup>1</sup> jest definiowane jako ta część bezpieczeństwa, która jest związana ze stosowaniem fizycznych środków mających na celu szeroko rozumianą ochronę osób, a także zapobieganie: nieupoważnionemu dostępowi, uszkodzeniom, zniszczeniom lub kradzieżom. Bezpośrednia ochrona fizyczna oraz zabezpieczenia techniczne (elektroniczne i mechaniczne) to jedne z podstawowych składowych potrzebnych do zapewnienia bezpieczeństwa fizycznego. Zarządzanie bezpieczeństwem fizycznym to proces kompleksowy i interdyscyplinarny. Właśnie takie, bardziej holistyczne podejście do kwestii bezpieczeństwa proponujemy w czasopiśmie SEC&AS. Dlatego nie koncentrujemy się wyłącznie na elektronicznych systemach zabezpieczeń, ale wskazujemy wiele różnych aspektów związanych z osiągnięciem szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Uważamy, że powszechna znajomość tej tematyki może się przyczynić do poprawy bezpieczeństwa poszczególnych obywateli.*

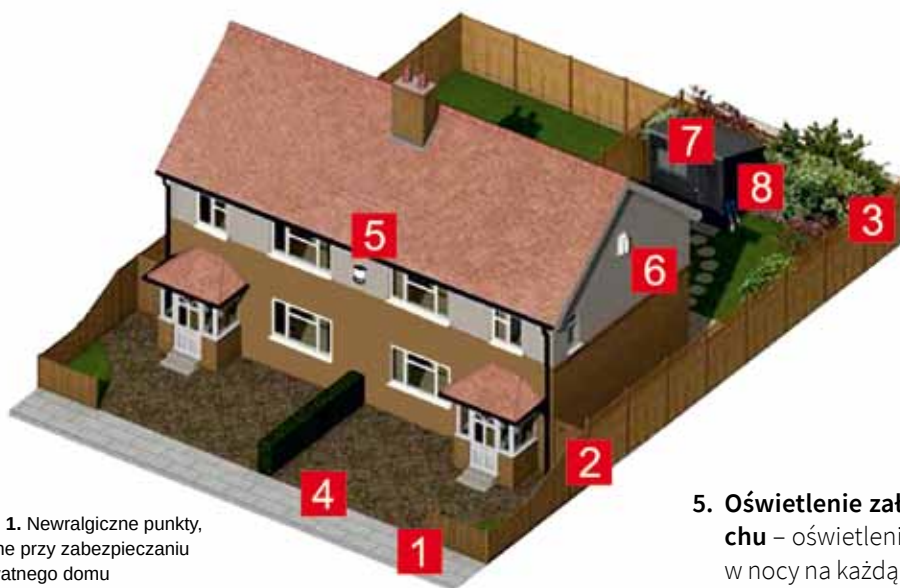
**P**oniższy artykuł, przygotowany na podstawie materiałów informacyjnych londyńskiej Policji Metropolitalnej, jest kwintesencją fachowego przekazywania treści służących poprawie bezpieczeństwa obywateli. Jest też praktycznym omówieniem reguł, opartych niewątpliwie na zasadach projektowania bezpiecznych przestrzeni, określonych w dokumentach dotyczących CPTED (ang. *Crime Prevention Through Environmental Design*), opisywanych już wstępnie w poprzednim numerze SEC&AS<sup>2</sup>. Zalecenia napisane na potrzeby przeciętnego obywatela są na tyle uniwersalne, że można zastosować je przy realizacji zabezpieczeń różnych obiektów. Dlatego warto się z tymi zasadami zapoznać.

<sup>1</sup> Szerzej temat bezpieczeństwa fizycznego zostanie omówiony w artykule tegoż autora – *Podstawy zasad sztuki wykonywania systemów zabezpieczeń technicznych cz. 1*, który zostanie opublikowany w jednym z kolejnych numerów SEC&AS.

<sup>2</sup> Krzysztof Łojek, *Przestępczość w przestrzeni fizycznej*. SEC&AS, nr 3/2017, s. 7.

Podane przez brytyjską policję wytyczne zabezpieczenia obiektów nie sprowadzają się tylko do wzmocnienia zabezpieczeń drzwi i okien (ang. *target hardening* – techniczne wzmocnienie obiektu, nazywane też „zahartowaniem” obiektu – patrz zasady CPTED<sup>3</sup>) oraz zacieśnienia kontaktów międzysąsiedzkich. Te aspekty są bardzo ważne, ale nie jedyne. Zwraca się uwagę na to, aby cel potencjalnego ataku był dla intruza jak najmniej atrakcyjny. Aby ta część obiektu, która może podlegać dozorowi, np. w wyniku naturalnej obserwacji, była do tego przystosowana, mówiąc krótko – „odkryta”, natomiast ta część, która nie może podlegać naturalnemu dozorowi, była jak najlepiej umocniona. Na rys. 1 zaznaczono witalnie ważne elementy układanki składającej się na zarządzanie bezpieczeństwem domu jednorodzinnego. Pominięto oczywiste sprawy, takie jak zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń otworów drzwiowych i okiennych.

<sup>3</sup> Ibidem.



**Rys. 1.** Newralgiczne punkty, ważne przy zabezpieczeniu prywatnego domu

Źródło: Metropolitan Police Service

**1. Niskie frontowe ogrodzenie** – od frontu należy stosować przezroczyste ogrodzenia albo murki czy żywopłoty niższe niż 1 m, aby utrudnić schowanie się przestępcy, a jednocześnie nie utrudniać wglądu „społecznych oczu”.

**2. Zawsze zabezpieczone przejście na tył budynku** – dostęp do niewidocznej dla „społecznych oczu” części posesji powinien być stale zamknięty, aby przestępca nie mógł się niezauważenie wślizgnąć na niedostępne dla sąsiadów i przechodniów zaplecze budynku.

**3. Wysokie boczne i tylne ogrodzenie zabezpieczone przed możliwością przechodzenia oraz wzmocnione roślinami ochronnymi z kolcami posadzonymi na kratkach** – ogrodzenie boczne i tylne nie powinno być niższe niż 1,8 m. Na lekkich kratownicach lub na ogrodzeniu z siatki można poprowadzić kolczaste rośliny obronne. Rośliny takie uniemożliwią wspinanie się po ogrodzeniu. Najpopularniejsze rośliny obronne<sup>4</sup> to:

- a. Berberysy;
- b. Pomarańcze trójlistkowe (Poncyrja trójlistkowa);
- c. Głogi ostrogowe;
- d. Ogniki szkarłatne;
- e. Aralie kolczaste;
- f. Pigwowce japońskie;
- g. Agresty;
- h. Oliwniki wąskolistne;
- i. Ostrokrzewy;
- j. Róże rabatowe, pnące, parkowe i okrywowe;
- k. Mahonie pospolite;
- l. Jeżyny.

**4. Żwirowe podjazdy i ścieżki** – stosując żwirowe nawierzchnie, utrudnia się przestępcy możliwość bezszelestnego podejścia do budynku.

**5. Oświetlenie załączane czujkami ruchu** – oświetlenie tego typu zareaguje w nocy na każdą osobę próbującą zbliżyć się do budynku.

**6. System alarmowy sygnalizacji włamania i napadu (SASWiN)** – wywołanie alarmu powinno wiązać się z jak najszybszą reakcją, mającą na celu zneutralizowanie zagrożenia. Aby było to możliwe, SASWiN powinien być np. podłączony do stacji monitorowania alarmów z zagwarantowaną interwencją pracowników agencji ochrony.

**7. Zabezpieczone przed włamaniem okna i drzwi budynków lub pomieszczeń gospodarczych** – w pomieszczeniach tego typu często znajdują się cenne rzeczy, jak rowery czy elektronarzędzia. Oprócz ich utraty należy pamiętać, że takie elektronarzędzia mogą pomóc włamywaczowi, a pomieszczenie może stać się dobrą kryjówką dla przestępcy. Warto instalować tam również systemy alarmowe SWiN i pamiętać o tym, aby źródła energii, takie jak gniazda elektryczne, nie były dostępne dla włamywaczy.

**8. Brak przedmiotów, które mogą ułatwić włamanie lub innego rodzaju atak** – wszelkiego typu narzędzia nie powinny być pozostawiane w ogrodzie, aby nie ułatwiać przestępcom dokonania włamania lub napadu.

Powyższe wytyczne wpisują się w grupę działań profilaktycznych, nazywanych również działaniami prewencyjnymi. Wskazówki tego typu warto brać pod uwagę już w trakcie projektowania, ale można z nich również korzystać w czasie „rewitalizacji” funkcjonujących obiektów. Do bardziej szczegółowych zasad tworzenia bezpiecznych przestrzeni będziemy jeszcze wracali.



**Andrzej TOMCZAK**

Ekspert PISA, pracownik dydaktyczny Ośrodka Szkoleniowego PISA, przedstawiciel PISA w Polskim Komitecie Normalizacyjnym

<sup>4</sup> O roślinach obronnych napiszemy w oddzielnym artykule.